

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.  
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih

# GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.  
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.  
Rokopisov ne vračamo.

. 45.

Ljubljana, nedelja 23. februarja 1936

Leto II.

Ljudje se v občevanju z drugimi ljudmi le prečesto postavljajo na napačno stališče. Zamerjajo, kjer naj bi se smejali. Hudujejo se, namesto da se kaj naučijo.

Raabe

## Dnevna pratika

Nedelja, 23. februarja 1936. Katoličani: Peter. Pravoslavni: 10. februarja. HaralamP.

Ponedeljek, 24. februarja 1936. Katoličani: Matija. Pravoslavni: 11. februarja, Dj. Kvatavac.

Nedelja: Dr. Kmet, Tyrseva 48; Trakoczy, Mestni trg 4; Ustar, Selenburgova 7. Ponedeljek: Bakarčič, Sv. Jakoba trg 12; Ramor, Miklošičeva cesta 12; Gartus, Moste — Zaloška

## Vreme

Jugoslavija: Oblačno po vsej krajevini. Dežuje v Gorskem Kotarju in v Savski banovini. Temperatu se je zvišala v primorskih krajih, a padla je v notranjosti države. Najnižja Kragujevac — 4 C, najvišja Mostar 18. C. Napoved: Prevladovalo bo oblačno po vsej državi z dežjem v primorskih krajih in mestoma v notranjosti države. Temperatura se bo nekoliko zvišala. — Sonce vzhaja 6.28, zahaja 17.16. Dunaj: Negotovo vreme. Najbrže splošno slabo. Na severo vzhodu nevarnost poredice. V Južnih Alpah oblačno, milo in deževno vreme.

## Teden v verzih

Pri nas je vse kot se spodobi: Ob polni skledi stradamo, drug drugega napadamo, kdor pa prižre se do klobas jih razdeli tako med nas, da večji del sam zase si vzame — mastno prase tako kot se spodobi.

Poslanci imajo dnevnice, hotnice arestante in policijo, »Henrika«, ob dalmatincu kvante. Ministri polni so skrbi, kdaj stolček se jim razdrobi. Tako naš svet je ves razdrt, da tiho misli že na smrt slovenstva mozeg in prvenec, ljubljanski slavni naš »Slovenec«

v protest, za boj in za reklamo pošilja bombe — s suho slamo... Drugod drugačne robijo, in v banskem svetu — trobijo, besed postavljajo kanone za »te robotne« bataljone. Po svetu pa za kratek čas skebijo vsak po svoje: Francoze moti sovjet-Satanas, jih stiska v kremplje svoje. — Pri nas še za žveplenke ni, na Španskem pa tako gori, da cerkve so se vnele — Iz Češke Hodža na obisk je v Beograd prispel — Bog ve, če v parlamentu on bo tudi svirati začel na bat, poleno, saksofon za boljši čas — Zapik, pardon...

**Trmasta trma — Specialitete tihotapcev — Živa baklja — Bič preteklosti — Same licitacije — Odkrita kovnica denarja — Smrdljivi milijoni — Naša trgovina, obrt in finance — Prisluhnite mladi duši — V smrt zaradi žene**

## Addis-Abebi že preteži nevarnost

Addis-Abeba, 22. febr. Agencija »Radio« poroča, da se v okolici Addis-Abebe grade zatočišča pred letalskimi zračnimi napadi. Največ zatočišč je zgrajenih v smeri proti Addis-Alamu. Pri gradnji je zaposleno tudi prebivalstvo glavnega mesta. Nekateri prebivalci so že odpotovali v goratejše kraje in vzeli najpotrebnejše stvari s seboj. Pričakuje se, da bodo italijanska letala v kratkem pričela bombardirati Addis-Abebo, ker sta včeraj bila opažena nad pokrajino Šoa dva italijanska bombarderja, ki sta priletela iz pokrajine Salale.

Dopisnik agencije poroča iz Desija, da so v višjih krogih v resnih skrbeh radi zadnjih dogodkov. Po nepotrjenih vesteh namerava cesar Haile Selasije v kratkem dati ukaz, da se mesto popolnoma evakuira. Vso municijo in orožje, ki je namenjeno celokupni vojski rasa Mulugete in ki se je nahajalo v neki zgradbi v neposredni bližini Desija, so zadnje tri dni prevažali v gorate, skrite kraje, kamor Italijani ne bodo mogli dospeti. Velika sreča je bila, da ni pri bombardiranju Desija nobena bomba padla na to skladišče. Kot v Desiju tako so tudi v Addis-Abebi odposlali vso municijo v neznane prostore v gorah.

Novi oddelki, ki so bili poslani kot ojačenja rasu Mulugeti, so danes dospeli v Desije, nakar so po 7 urnem počitku nadaljevali pot proti severu. Pri odhodu je imel cesar vzpodbudni govor in jih je opominjal na dolžnosti, ki jih imajo vsi do skupne domovine.

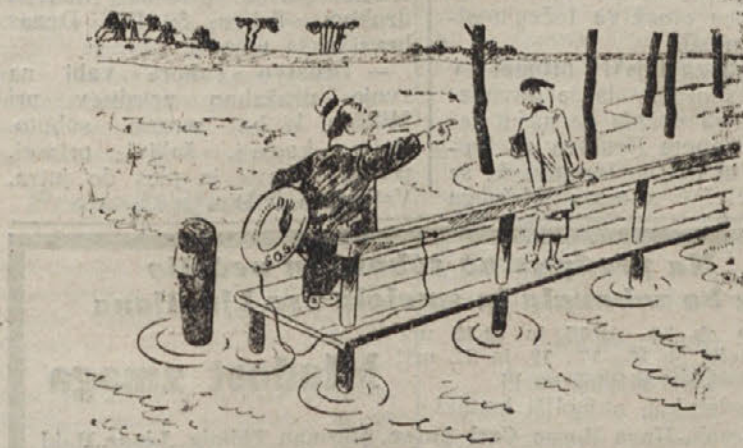
## Položaj v Španiji

Madrid, 22. febr. Direktor splošne državne varnosti je izjavil uradno, da so neresnične vesti, da je v nekem mestu v Španiji izbruhnila komunistična vstaja. Ravno tako so neresnične vesti, da je pri neredih bilo ubitih 27 ljudi.

V Barceloni je bila izpuščena na svobodo grupa članov bivše katalonske avtonomne vlade s predsednikom Companisom na čelu. Ti člani so bili zaprti radi sodelovanja pri oktobrskem puču 1934.

## Amnestija

Vsi prisotni člani stalne deputacije parlamenta so enoglasno sprejeli tekst dekreta o amnestiji političnih in socialnih obsojencev. S tem želi vlada doseči pomirjenje med strankami, ki je nujno potrebno za razvoj španije. Del te stalne delegacije, ki pripada populistični stranki, je predlagal, da se amnestirajo samo oni, ki so bili kaznovani radi izgredev 16. februarja na dan volitev. Po kratki diskusiji je vlada vnesla ta predlog v tekst vladnega predloga brez odpora opozicije. Stalna deputacija parlamenta je dala pooblastilo vladi, da se v vseh krajih, kjer je proglášeno obsedno stanje, isto postopajša. Poleg tega je parlamentni odbor odobril vladi več izrednih kreditov.



— Sonja, moja zadnja beseda! Če se takoj ne pobetaš, se pri prici vržem v valove!



Svetovni potnik Ivan Jurca, ki je prehodil pol sveta, poizkušal priti v Abesinijo, kar so mu pa v Turčiji preprečili, ter se sedaj nahaja v Ljubljani brez posla, čeprav obvlada več tujih jezikov.

## Živa baklja

Ptuj, 22. febr.

V četrtek zvečer se je dogodila v Sv. Vidu pri Ptujju grozna nesreča.

Vidovič Manija, 56 letna kuharica v župnišču, je hotela v štedilniku zakuriti ogenj. Ker so bila pa drva še sveža, se ji niso hoteli vžgati. Zato je vzela 3 litersko kangljo s petrolejem ter polila z njim drva. Na mah je bušnil plamen v kuharico; vnela se je tudi kanglja. — Nastala je eksplozija, da je popokalo več šip v župnišču. Vidovičeva je bila vsa v ognju. Vnela se ji je obleka in lasje. Imela je še toliko moči, da je letela proti izhodu in po stopnicah na cesto, ker ni bilo takrat nobenega doma ter kričala na pomoč. Sosedje so gorečo kuharico valjali po tleh, da bi zadušili ogenj. Zgorela pa je na njej že skoro vsa obleka in lasje. Visele so krpe kože od nje. Nudil se je vsem grozoten prizor. Nesrečnico so odpeljali v ptujsko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

„Glas“ je poceni



## Prepričanje gospe Ivanke.

Dobra ali zanikrna gospodinja se najlažje spozna po njenem perilu. Vsaka gospodinja ima dandanes lahko lepo belo, pa trdno perilo. Seve ga mora prati le s terpentinovim milom Zlatorog, ki ima: 1. veliko izdatnost, 2. nado-sežno čistilno moč, 3. daje obilno gosto belo peno in 4. deluje obzirno in hitro.



# Zlatorog TERPENTINOVNO MILO



— Skšala som, da so se ženske v srednjem veku veliko bolj lepotičile, šminkele ter pudrale kot sedaj.

— O saj se sedaj tudi, ko pridejo iz mladega v srednji vek!

## Dnevna kronika

— Pridite danes na Otroški ringaraja Atene, ki bo ob pol 16 uri v kassinski dvorani Zvezde. Obeta se krasen spored, ribolov ter vesela otroška zabava. Sodelujejo gospe Delak, Golia in Vakselj s svojimi otroškimi skupinami. Slišali boste tudi male harmonikarje iz šole g. prof. Rančigaja.

— Ljudska univerza v Ljubljani. V ponedeljek, 24. t. m., bo predaval univ. prof. dr. Jakob Kelemina o slovenskonemških kulturnih odnosih tekom stoletij. Predavanje se bo pričelo ob 20. uri. Kraj: Delavska zbornica na Miklošičevi cesti.

— Pripravljalni tečaj za dijake srednjih in meščanskih šol se je že pričel. Tečaj je mišljen v obliki instrukcij, kjer se bodo lahko dijaki temeljito in pod strogim nadzorstvom profesorjev pripravljali za šolo. Profesorji, ki vodijo tečaj, bodo v stalnih stikih s profesorji ljubljanskih šol. Vsak predmet poučuje samo strokovni profesor, in sicer 3 ure tedensko. Mesečna učnina znaša 80 Din. Vpisovanje se vrši vsak dan od 15.—16. v Beethovnovi ul. 7, pritličje desno. Istotam se dobe tudi vse potrebne informacije. Odbor DBPK.

— Ravnatelj Julij Betetto nam bo v ponedeljek zvečer ob 7<sup>15</sup> na 7. uro v kratki uvodni besedi govoril o angleški glasbi, ki je na sporedu II. javne produkcije, ki se vrši istočasno v Filharmonični dvorani.

— Vpokojen je dr. Viktor Peterlin, profesor III. drž. gim. v Ljubljani; postavljen je Stanko Primšek, svetnik finančnega ministra, za finančnega svetnika ter na položaj upravnika v Maribor. Z odlokom soc. min. je postavljen za sekundarnega zdravnika v bolnišnici za duševne bolezni na Študentu dr. Ivan Kanoni, uradniški pripravnik iste bolnice.

— Brez dela zopet 1729 ljudi! Gledna uprava posestev kneza Auersperga je popolnoma ustavila obrat na parni žagi v Zelendolu. S tem je 90 delavskih družin brez dela, z vsemi, ki so se pa neposredno bavili, pa je brez dela 1729 ljudi. Kam bodo sedaj ti delavci z vso svojo dečo?

— Ženska sekcija Krajevnega odbora Jadranske straže v Ljubljani ima svoj redni letni sestanek v sredo 26. februarja ob 20. uri v saloni restavracije »Zvezde«.

— Redni občni zbor Krajevnega odbora Jadranske straže v Ljubljani bo 2. marca t. l. ob 20. v prostorih restavracije Zvezda z občnim dnevnim redom.

Vljudno vabljeni vsi člani Jadranske straže.

## Velčev obsojen na smrt na vešalih

Sofija, 22. febr. Danes zjutraj je vojno sodišče v Sofiji izreklo sodbo nad Damjanom Velčevom in tovarišem. Obtožnica jim očita, da so pripravljali vstajo v vojski in hoteli z nasilstvom vreči vlado Toševa. Radi tega so obsojeni: Damjan Velčev in polkovnik Stančev na smrt na vešalih; polkovnik Iljiev in Nedeljkov na 10 letno robijo; kapetani Radovkov, Krstov, Starčev, Titov, Starčev, Mančev, Mitrov na enoletno robijo; avijatik Lazarov na enoletno robijo pogojno. Ostali so oproščeni. Med oproščenimi se nahaja tudi general Zajmov, bivši upravnik sofijske policije in bivši minister Todorov.

## Proračun vojske in mornarice

Beograd, 22. febr. — Finančni odbor nar. skupščine je včeraj nadaljeval svoje delo. Dopoldne je bil na dnevnem redu najprej proračun ministrstva za vojsko in mornarico.

V imenu opozicije, ki ima v finančnem odboru večino, je takoj spočetka podal posl. Kabalin izjavo, v kateri priporoča sprejem proračuna za vojsko in mornarico brez sprememb.

Minister vojske in mornarice Peter Živković, je podal o proračunu svojega resora obširen ekspezo, iz katerega sledi, da je predlog proračunskih izdatkov za vojsko in mornarico za okoli 10 milijonov manjši kakor prejšnje leto.

Po govoru generala Živkoviča, ki so ga vsi sprejeli z velikimi ovacijami naši vojski, je bil proračun za vojsko in mornarico sprejet soglasno. Finančni odbor je takoj nato za-

— Jugoslovensko-bolgarska liga bo priredila svoje naslednje predavanje in okvirju bolgarskih dni v ponedeljek 24. t. m. ob 20. Predaval bo predsednik zbornice za TOI g. Ivan Jelačin o temi »Moji vtisi s potovanja naših gospodarstvenikov po Bolgariji leta 1934«. Predavanje se bo vršilo v dvorani Trgovskega doma.

— Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani opozarja članstvo na uredbo, ki dovoljuje na pustni dorek taks pristo policijsko uro: kavarnam do 3., gostilnam in restavracijam pa do 2. zjutraj brez omejitve točenja alkoholnih pijač.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da je dovoljena polovična vožnja po naših železnicah članom Društva za balneologijo in fizično terapijo, ki se bodo udeležili svojega občnega

čel razpravo o proračunu prosvetnega ministrstva. Po kratkem ekspezeju prosvetnega ministra je Prvi govoril posl. Ivan Mohorič, ki je zlasti opozoril na to, da so učitelji slabše plačani kakor ostali državni nameščenci. Zavzemal se je nadalje za to, da bi država in banovine prevzele skrb za vzdrževanje šolskih poslopij. Obširno je tudi razpravljal o vprašanju unifikacije in monopolizacije šolskih knjig. Prosvetni minister je glede šolskih knjig pojasnil da ni niti govora o tem, da bi hotel kdo demontirati slovenski jezik. Učne knjige bodo sestavljene popolnoma ločeno v srbsko-hrvatskem in za slovenske šole v slovenskem jeziku.

## Finančni odbor odgođen na nedoločen čas

Ker se prosvetni minister in predsednik vlade dr. Stojadinović nista več udeleževala seje, je bil nato finančni odbor odgođen na nedoločen čas.

zboru v Beogradu 23. februarja 1936. Popust velja od 21. do 25. febr. 1936.

— Društvo kmetijskih fantov in deklet na Skaručni priredi v nedeljo 23. t. m. v Vodetovi tovarni na Skaručni veseloigro »Oje, ta štoroklja!« — Po zadnji lepo uspešni igri »Scapinove zvijače«, ki jo je društvo uprizorilo 9. t. m., je pričakovati tudi pri tej igri prav lepega obiska. Vsi prisrčno vabljeni!

— V počastitev spomina blagopokojne gospe Terezije Martelanc daruje družina Mozečič društvu »Tabor« 50 Din. Denar hрани naša uprava.

— Društvo »Tabor« vabi na svojo družabno prrditev pri Mikliču, ki bo pustno soboto. Petje, kupleti, šaljivi prizori, prosta zabava in ples do jutra. Vstopnina 5 Din.

## Na predpustno soboto in nedeljo se bo zabavala in smejala vsa Ljubljana

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri!

pri sijajni burki

Sodelujejo najboljši komiki

Leo Slezak, Hans Moser, Carl Anton, Herman Thimig, Liane Haid

Najnovejši UFA zvočni tednik!

Rezervirajte si vstopnice v pred prodaji! TELEFON 27-30

## Mladost zmaga

KINO SLOGA

## Beseda dneva

Kaj pomaga, bratje moji, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima? More li ga vera rešiti? Ali je brat nag ali sestra in pogrešata vsakdanje hrane, pa jima kdo izmed nas reče: Pojdita v miru, ogrejta se in nasitita! a jima ne podeli, kar je potrebno telesu, kaj to pomaga? Tako tudi vera, ako nima del, je mrtva sama ob sebi.

(Sv. pismo: List Jakobov, pogl. 2, 14—18.)

## Razgovori s čitatelji

TO IN ONO

Ljubljana, 22. febr.

Prijatelju v Zlebah:

Besedo dneva govorimo po sv. pismu vsem malim in ubogim, ponižanim in razžaljenim, človeško krivičnost trpečim in v božjo pravičnost zaupajočim, možem in ženam žuljavih rok in od skrbi razoranih čel v tolažbo, — farizejem in pisarjem in krivim prorokom pa v opomin. Tem gošpodom seveda ni prav, da se vzemamo za složnost in skupnost ljudstev, ker jim to ne gre v njihov račun, — oni vidijo in iščejo svoj profit v razcepljenosti ljudskih sil. Zato nas pa tako pisano gledajo. A mi se na vse to nič ne oziram; mi gremo svojo pot naprej in vemo, da imamo ljudstvo za seboj. Mi verujemo samo v ljudstvo, — za nas je ljudski glas božji glas.

Prijatelju na Vrhniki: Vi grajate malomarnost in polovičarstvo in pišete: Vsaka malenkost mora biti narejena tako natančno in strokovnjaško kakor ono, ki bi se imenovalo največje in najvažnejše svetovno delo. Če bomo vsako delo tako napravili, potem pridemo sčasoma do kake veljave, — če ne, bomo vedno na mrtvi točki.

Res je tako, prijatelj. A žalibog se pri nas tega zlatega pravila zaenkrat držijo samo slavne davkarje.

Prijateljem v Celju, ki drukajo za Abesince:

Pogrešate v zadnjem času vesti o abesinskih zmagah. Mi jih tudi pogrešamo. Lovimo jih sicer na valu Addis Abeba, a so zmogaj vmes kake močnje . . . To je od vremenal

## Za ublažitev razmer na kmetih

Ljubljana, 21. febr. V 2. številki »Kmetovalca« od 15. t. m. se temeljito razpravlja o zemljarini in gospodarski krizi, izpod peresa O. Detela. Vsakdo, ki ima opravka s kmetijskim gospodarstvom, vprašani, bi moral biti poučen o vsebini tega članka. Prav tako zanimiv je tudi članek »Unesni predlogi KD za olajšanje bremen na kmetih«. Kmetijska zbornica je stavila namreč primerno predloge za amandna k finančnemu zakonu za leto 1936 glede znižanja zemljarine, dalje glede obujnih gospodarskih razmer, pod katerimi trpi naš kmet. — Sploh se v tej številki »Kmetovalca« obravnavajo razna važna gospodarska vprašanja.

## Smrdljivi milijoni

Ljubljana, 22. febr. Pred nekaj dnevi smo čitali, da so v Monakovem zaplenili več vagonov zaklanih prešičev, ki so iz Jugoslavije prišli smrdljivi. V Nemčijo imamo največji izvoz prešičev in taki dogodki lahko postanejo usodni za naš eksport prešičev.

Samo pri eni pošiljki je bilo od 12 vagonov zaplenjenih 11 vagonov, da so Nemci sprejeli samo en vagon naših zaklanih prešičev. V vsakem vagonu je po 80 do 100 prešičev, da je vagon vreden kakih 80.000 Din. Celotna škoda zaklanih transportov torej gre v milijone, še večja in nevarnejša škoda je pa zaradi nezanesljivosti dobav.

Zaradi toplega vremena v vzhodnih in južnih banovinah države se je meso naravno pokvarilo. Pošiljke so bile iz Banata in Srbije, kjer nimajo niti ledu niti hladilnic. Iz Bačke popotujejo vagoni s prašiči do Ljubljane tri dni, iz Ljubljane pa pridejo v Monako, kjer tudi šele tretji dan. Meso je torej 6 dni na potovanju in mora smrdeči tako, da Nemcem ne smemo prav nič zameriti, če takega blaga ne marajo.

Ker imamo pa v Ljubljani moderne hladilnice in tudi dosti umetnega ledu iz mestne klavnice, so seveda vse ljubljanske pošiljke dospeli v Monakovo popolnoma v redu, da ni bil zaplenjen niti en vagon, kar se sploh še nikdar ni zgodilo. Naši izvozniki mesa zato v inozemstvu pridobivajo vedno večji ugled, kar je v korist tudi našemu kmetu.

## Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Nedelja 23. februarja ob 15. uri Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Cene od 10 Din navzdol. Ob 20. uri Tuje dete. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek 24. februarja zaprto.

OPERA

Nedelja 23. februarja ob 15. uri Madame Butterfly. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ob 20. uri Apropas, kaj dela Andula? Izven.

Ponedeljek 24. februarja zaprto.

# Nihče ne prisluhne mladi duši

## To in ono o mladini starih in avtoriteti

Ljubljana, 21. febr. V tramvaju se vozimo skupaj vsako jutro, dan za dnem, teden za tednom. Človek je takole zjutraj še ves poln domačnosti z vsemi njenimi tegobami; nič uradnega še ni na niem. Nihče ne misli natanke na besede, ampak jih izgovarja še kakor dema, brez izbranosti in brez tiste previdnosti, ki jo danes narekuje čas.

### V trdnjavi brez oken in vrat

Star gospod, nemara je bil že kdaj minister, (med starimi gospodi je v Ljubljani dosti nekdanjih ministrov) kramlja z zastavno gospo o mladini in avtoriteti. Mladina ne pozna nobene avtoritete več. Ne spoštuje starosti, ne spoštuje reda, ne spoštuje zakonov. Zato gremo navzdol. Nujno moramo iti navzdol.

Gospa je ginjena in presunjena. Pritrjuje in vzdihuje. Tudi ona je istih misli.

Na postajališču izstopita. Studentka Zorka, ki so se ji ustna ves čas bočila v zaničljiv posmeh, si oddalnice:

— »Ali ste slišali farizejstvo? Avtoriteta! Spoštovanje?!«

Govori kakor v vročici. Kaj so nam pripravili ti naši dragi predniki, ki zdaj zahtevajo spoštovanje od nas? Vrgli so nas na svet, kakor smeti. Ko so prednamci rasli, delali in študirali, so vedeli, da jim je odprta pot v življenje. Mi pa živimo kakor v trdnjavi

brez oken in vrat. Leta minevajo, človek študira, ko pa konča šole, lahko gre na cesto. Kamor se obrneš, povsod je vse prenapočeno, povsod vse oddano. Ni denarja, ni kredita, ni prostih mest, in vendar ima človek željo po delu in udejstvovanju, ima voljo do življenja in si lasti in tudi mora lastiti pravico do življenja. Saj je vendar z rojstvom prinesel to pravico na svet.

### Račun za stare grehe

Oči ji žare in nervozno vstane. Tovariši in družice ji pridno pomagajo. Trpkost je poslušati bolečine teh mladih življenj. Rad ali nerad jim mora človek iz dna srca pritrjevati.

In kaj se danes godi po šolah! Z učnimi načrti žonglirajo kakor nerode z žogami. V prenapočeni razredih se tlačimo kakor sardale. Premalo učnih moči povzročča nered v pouku, površnost in ohlapnost v razlagi. Račun za te grehe pa moramo plačevati mi mladi z lastnim bitem. Koliko življenj je uničenih, strlih, za vedno izgubljenih samo zato, ker so nam ti dragi naši zreli in vodilni preskrbeli take življenjske pogoje, da nujno moramo propadati! Zato naj jih spoštujemo, cenimo, priznavamo jim avtoriteto in kaj še vem kaj!?

### Nihče ne vpraša...

In še politika! Politika v šoli! Danes okrožnica, da moraš biti

čisto nasprotna! Nihče pa ne vpraša, kaj misli in kako čuti mladi človek sam. V jedru nas izpodrežujejo, nam ubijajo značaje, nam jemljejo voljo.

In še ni vse! Da vam je kdaj pogledati k nam za kulise, gospod (me nagovori studentka Zorka, ko opazi, da jo poslušam z zanimanjem). Ali si morete misliti

ce je študent član takega ali drugačnega društva? Ne znanje, ampak gledanje na svet je odločilno. In ti ljudje nam berejo levite!

Odločnost, neupogljivost in odkritost so mi vedno ljube lastnosti. Prav ali narobe, tak človek nekaj velja v življenju in bo znal najti pot, pa četudi gre kakor duša v zlatem očenašu »skozi teh devet mlačskih kamnov«!

### Usoda staršev

Mimogrede pripominjam študentki samo, da gleda morda le nekoliko enostransko. Le pomislite, gospodična, kaj pri tem trpe starši, ki tudi težko občutijo bolne razmere in bi jih radi premagali.

»Saj ne govorim o starših. Ti so z nami vred mučeniki!« meni s trpkostjo studentka. »Govorim le o njih — Ah, saj veste, o kom.«

Da, vem. In ker vem, molčim. In sem zadovoljen, da štetem že dobršno število let.

## Šesti dan banovinskega zasedanja v Ljubljani

# Trgovina, obrt in finance

Ljubljana, 22. februarja

Po končani razpravi o proračunu za socialno politiko in narodno zdravje, v kateri je več najavljenih govornikov zavoljo pomanjkanja časa odstopilo, je včeraj sledila razprava o proračunu za trgovino, obrt in industrijo.

### Težak položaj našega gospodarstva

Podrobno poročilo je podal načelnik dr. Marn. Na splošno se gospodarski položaj v Sloveniji ni izboljšal, pač pa v nekaterih panogah znatno poslabšal. Ta položaj se je posebno kazal v trgovini, industriji in zlasti v obrtništvu. Nelikvidnost denarnih zavodov in splošno pomanjkanje gotovine je bilo občutiti vsepovsod, prav posebno pa še v panogah, ki nujno slonijo na kroženju gotovine, to je v trgovini. Zadnji čas je nastopil v nekaterih panogah našega narodnega gospodarstva naravnost obupen položaj zavoljo sankcij. Lesno gospodarstvo je mtvo.

### Propadanje obratov

Posamezne stanovske in strokovne organizacije so sicer napele vse sile in inicijativno skušale priti težkočam v okom, vendar ves trud ni znanjeje zadel. Še sicer nekatere industrijske panoge, ki še zadovoljivo uspevajo, večina pa je že čisto izrpana. Posebno akuten je položaj našega obrtništvu. Obrat za obratom propada, ali pa životari od danes do jutri. Lansko leto je bilo prijavljenih 1969 novih obratov, objavljenih pa je bilo

2.747. Konkurzov je bilo 43, prisilnih poravnjav pa 73.

### Strokovno šolstvo

Banska uprava je kljub malenkostnim sredstvom posvečala tudi tem panogam našega gospodarstva kar največjo skrb. Poleg inicijativnih akcij je v prvi vrsti skrbela za zdravo strokovno šolstvo. V pretečenem letu je bilo 77 strokovnih nadaljevalnih šol z 217 razredi in 5.690 učenci ter 503 učitelji. V tem oziru je bila zelo važna zlasti srednje tehnična šola z vsemi svojimi oddelki.

### Tujski promet

Tujski promet je bil sicer živahen, vendar pa beleži v pogledu dohodkov precejšen padeč. Kajti inozemski letoviščarji so bili redkejši in se je večina tujskega prometa naslanjala le na domače letoviščarje. Koncem leta 1935 je bilo v Sloveniji 104 priznanih tujsko-prometnih postojank, v katerih se v glavnem odigrava tujski promet. V lanskem letu je bilo pri nas 196.462 gostov in 901.017 prenočnin. Tujsko-prometna frekvenca se je malone v vseh središčih dvignila in v celoti beleži prirastek nad 21.000 gostov. Kljub temu pa je bil gospodarski efekt nekoliko slabši.

### Proračun: 2 in pol milijona

Proračun za ta oddelek znaša v celoti 2.601.914 dinarjev. Za to razpravo se je prijavilo le 7 govornikov, ki so v svojih izvajanjih posegli v razmere v obrti in trgovini ter in-

dustriji in orisali položaj na podeželju in v nekaterih naših industrijskih centrih. Razpravo o izdatkih je nato zaključilo še poročilo o finančnem oddelku in rezervnih kreditih banovine.

### Razprava o banovinskih dohodkih

Zasedanje je nato prešlo na zadnjo točko dnevnega reda, to je na dohodke. Tozadevno poročilo je podal načelnik finančnega oddelka g. Oreš. Proračun dohodkov predvideva 97.327.046 dinarjev. Tu predvideva proračun samo dvoje novih dohodkov, in sicer 1.200.000 Din na davščinah na vodno silo in pa 0.20 Din povišano trošarino na bencin. Mimo tega so se za malenkost zvišale tudi pristojbine na lovske karte. Dobodki predvidevajo pri dokladah na neposredne davke 47.795.000 dinarjev, trošarine 27.430.000, Davki in takse 16.150.000, državna dotacija 2.700.000 in še nekaj nepobranih terjatev iz prejšnjih let ter raznih banovinskih dohodkov.

Na današnji dopoldanski razpravi o dohodkih so prijavljeni govorniki razpravljali o dohodkih na splošno in navajali svoja mnenja. Posebno so se mudili pri razpravi o bednostnem fondu. Glede državne dotacije v višini skoraj treh milijonov dinarjev se je nadejati, da jo bo finančno ministrstvo odobrilo. Na dnevnem redu je še razprava o izpremembi uredbe o banovinskih uslužbenih in občinskih volitvah.

# Današnje specialitete tihotapcev

## Saharinček, fajercajgi in cigaretni papir

Maribor, 21. febr. Pred leti je bilo tihotapstvo na naši severni meji v bohotnem razcvetu. Središče tihotapske trgovine pa je bil in je še vedno Maribor.

### Kaj tihotapijo

Z nevarnim poslom tihotapljenja se bavijo ljudje, ki so jih k temu prisilile slabe gnotne razmere in seveda tudi taki, ki opravljajo posel zgolj zaradi pohlepa po hitrem in velikem zaslužku. Po vojni so tihotapili najraje manufakturno blago.

Sedanje specialitete tihotapcev so pa saharin, vžigalniki, kresilni kamni in cigaretni papir. V Avstriji se te stvari dobe poceni, ker niso monopolske oziroma obdavčene z visoko drž. trošarino.

### Saharinček . . .

Saharin je tudi še danes tihotapsko blago, ki precej nese. Do nedavna je bil še monopol, sedaj ni več. Vendar je carina na saharin izredno visoka in je plačati za kilogram uvoženega saharina 1000 dinarjev carine. Spričo dragoga sladkorja, ki mu je cena te dni zopet narastla, je povpraševanje po tihotapljenem saharinu veliko in je trgovanje z njim v polnem razcvetu. Kljub največji pažnji izredno visokim kaznim in življenjski nevarnosti za tihotapce prihajajo preko meje na najrazličnejše načine večje količine saharina. Da, iz Maribora je razpletena trgovina s saharinom celo do Ljubljane in Zagreba in še dalje. Oblasti sicer od časa do časa odkrijejo skrivna skladišča in pridejo na sled tihotapcem in prekupčevalcem, vendar najdejo ljudje vedno nove možnosti in poti, da so oni, ki so potrebna, vedno preskrbljeni s cenanim in izdatnim sladilom.

### Stroga zaupnost

Na tajinstven način pride večja zaloga saharina v glavno skladišče, ki je običajno kje v okolici mesta. Od tu se saharin razdeli med prekupčevalce, ki ga na prav tako tajinstven način spravijo med male odjemalce. Med vsemi pa vlada stroga zaupnost in so bolj redki primeri, da bi kdo kdaj iz maščevalnosti izdal tihotapca oziroma razprodajalca. Značajnost ljudi je celo tako velika, da ne izdajo svojih pomagačev niti tedaj, ko njim samim prede trda pri oblasteh.

### Triki in srečna roka

Pri lovu tihotapcev in razprodajalcev pomagajo financarjem tudi orožniki, policija in detektivi. Seveda je treba imeti pri tem poslu dober nos in tudi precej srečno roko. Triki tihotapcev in njihovih pomagačev so izredno rafinirani in oni, ki bi se hotel z njimi seznaniti поблиže, bi potreboval za to posebno visoko šolo. Dosedanja razkritja so bila skoraj vedno plod dolgotrajnega opazovanja in zasledovanja, ali pa je bilo odkritje te ali one tihotapske špelnke bolj slučajno.

### Debeluh postal suhec

Zanimivo, a le slučajno odkrila je napravila lani mariborska poli-

cija. Bilo je neke noči, ko je rejen možakar urnih korakov hitel po Aleksandrovi cesti proti kolodvoru. Mož se ga je v gostilni najbrže pošteno nasrkal in mu žilica ni dala miru, da se je moral obregniti ob službujočega stražnika. Naši možje postave pa ne poznajo šale in možakar je moral zaradi žalitve uradne osebe na pohojjo. Možakarjeva debelost pa najbrže ni ugajala policijskemu nadzorniku, ki je odredil telesno vizitacijo. Sledila je senzacija! Na mizi se je nabralo koloči 40 kilogramov zrnačega saharina, ki ga je mož imel privezanega v vrečkah okoli telesa. Turoben je bil pogled na moža, ki mu je policija poskrbela za shuševalno kuro. Saharinček, namenjen v Zagreb, pa je moral na carinarnico . . .

### Draga salata

Pogosta so odkritja tihotapljenega saharina na Glavnem trgu. Odjemalci prepovedane sladkosti že vedo, pri kateri prodajalki je dobiti tihotapljeno blago. Navadno razpečevalka saharina prodaja salato, fižol, ali kaj podobnega. Pa pride k njej ženica in zahteva kupček salate, pri tem pa za nameček še tajinstveno pomežika. Kupčija je v tem sklenjena in med kupčkom salate je zdrknil v torbo tudi zavojček saharina. Seveda stane tak kupček salate okoli 5 do 10 dinarjev . . .

Prodajalke obiskujejo svoje stalne odjemalce tudi na stanovanju. Prodajajo maslo ali kaj sličnega, saharinček pa je postranska zadeva, vsaj za one, ki ne smejo o tem izvedeti ničesar.

### Fajercajgi

so priljubljeno in dobičkanosno tihotapsko blago. Razpečava se na sličen način kot saharin, vendar je to bolj posel moških. Pri tem je gotovo udeleženi polovica Mariborčanov, namreč tako, da so lastniki vžigalnikov, ki niso

žigosani. Taksa za žigosanje je 50 dinarjev. Čeprav znesek ni velik, vendar se mu rad vsakdo izogne. Seveda je treba z vtihotapljenim vžigalnikom previdno postopati. Če ga zalotijo pri tebi, te »špas« stane 400 dinarjev in še ob vžigalnik si. Sicer so pa ljudje previdni dovolj in nosijo poleg vžigalnika v žepu še — za rezervno pravijo — škatljičo vžigalic, s katerimi si zapalijo pred financarjem cigareto. — V zvezi z vžigalniki je tudi tihotapljenje kresilnih kamenčkov, o katerih ni potrebno posebno poglavje.

Naša monopolska uprava budno pazi, da si iz zavojčka cigaretnega tobaka ne zviješ več kot 30 cigaret in dobiš, ko kupiš tobak, odgovarjajoče število papirčkov. Če pa že dobiš tobak še po kaki drugi poti, kot je ona, ki vodi skozi monopol, se prav lepo priležejo papirčki, ki so tihotapljeni. Iz Avstrije se iztihotapi k nam precej take robe.

### Zaplenjena roba

spravijo v posebno skladišče na carinarnici. Saharin prodajajo na javni dražbi, in sicer po 400 Din kilogram. Zgodí se, da se na teh licitacijah pojavijo prekupčevalci, ki kupijo saharin na kilogram in ga nato še vedno s precejšnjim dobičkom prodajajo na drobno kot »tihotapljeno« blago. Prepovedano pa je itak vedno najslajše!

Zalostna usoda zadane vžigalnike. Ko se jih nabere primeren kup, jih pošljejo v Beograd, kjer jih uničijo v topilnici.

### Globe in robija

pa zadenejo izsledene tihotapce in razpečevalce. Kazni so izredno visoke in dosežejo po množini nadenega blaga tudi stotisoče dinarjev! Ker pa večina tihotapcev in manipulantov ne zmore visokih glob, morajo za dolgo vrsto let za zamrežena, okna, kjer se spokore za svoje tihotapske grehe. —ob-

# Bič preteklosti

## Ukradel je purmana, ker je živel v bedi

Celje, 21. februarja.

Ob 8. zjutraj. Razpravna dvorana okrožne sodnije na Grofiji je ravnokar zakurjena. Nad Savinjo se dviga mačce megla tako, da je ob tej uri v razpravni dvorani še mračno. Na hodniku se že sprehajajo ljudje, mrko se pogledujejo.

### Glad in brezposelnost

Iz gruče ljudi, ki so nemo postopali po dolgem hodniku, je kmalu po 8. predsednik malega kazenskega senata dr. Brčko poklical Janeza Zakška. Nekoliko je pokhcanega pretreslo, vsi ostali so se nanj ozrli, ko je šel mirno z nekoliko sklonjeno glavico za sodnikom v dvorano. Mož je star 30 let. Je oženjen, na sredo nina še nič otrok. Peleti je delal pri regulaciji Savinje, imel 18 Din dnevne plače, od 15. novembra dalje pa je brez sredstev. Za stanovanje plača 80 Din mesečno. Za božič je hotel vsaj nekoliko napojiti želodec sebi in

ženi, pa je zato ukradel Ani Kovačevi purmana. Tatvino priznava. Prinesel je tudi 70 Din, da bi jih dal Kovačevi za ukradenega purmana, a je zato že prepozno. Zakšek je bil obsojen na 3 mesece strogega zapora. Ker ima pa revno ženo bolno, je prosil, da so mu nastop kazni odgodili za teden dni!

### Ni hodil po grozdje

Pojavi se odvetnik dr. Goričan. Takoj se mu je videlo, da ni postavljen za zagovornika ex offio, kakor pravijo, zlasti ker je s tako pazljivostjo brskal po svojih aktih in motril obtoženca Muzla Konrada iz Frankolovega, ki je kratko in jedrnato odgovarjal sodnikom in izpovedal svojo zgodbo. Ni kriv, pa ni, da bi v začetku septembra, ponoči zahajal v neki tuji vinograd s košem po grozdje. Sodišče pa mu ni vsega verjelo in mu prisodilo tri mesece zapora.

## Kaznjena iz Lepoglave

Ob 11. so se sodniki nekoliko izmenjavali, mesto predsednika je prevzel s. o. s. Ročnik. V dvorano sta bila privedena Hrvata Miloš Ivkovič in Matija Duh. Oba že po 30 let stara, prvi ključavničar, drugi pa mizar. Vendar pa svojega poklica že blizu šest let nista mogla opravljati. Do nedavna sta bila vsak po 4 leta v kaznilnici v Lepoglavi, pozneje sta imela dolgo potovanje polno zanimivosti in za njim pa prijetnih in neprijetnih doživljajev. Nista mogla dobiti nikjer dela, kjer sta pokazala potrdila iz Lepoglavske kaznilnice. Kako je bilo v kaznilnici ju predsednik ni vprašal, ko sta od tam po štiri letnem bivanju odšla, je dobil Ivkovič 400 Din, Duh pa 160 Din. Denar sta kaj kmalu potrošila, v raztrganih oblekah, brez sredstev sta prišla tudi v Brežice, kjer so ju ponoči pred neko Grabnerjevo trgovino pograbili in zaprli. Tam se je njiju potovanje zaključilo, ker je vse kazalo, da sta hotela v trgovino vlomiti. Od tedaj sta že več kot mesec dni v celjskih zaporih.

Razprava je bila preložena, ker je treba dobiti še nekaj podatkov iz Savske banovine.

# V smrt zaradi žene

Ptuj, 22. febr.

Skela Franc, posestnik iz Plajnskega, je s svojo ženo slabo ravnal. Pred kratkim se je nekoliko opil, ko pa je prišel domov, sta se pričela z ženo zopet prepirati in pretepati. Žena pa je pobrala svoje stvari ter odšla, ne da bi mu povedala kam. Po odhodu gospodinje je bilo doma vse narobe. Ker je imel opravljati več živine in sam ni zmogel vsega dela, je najel za delo Purga Franca iz Skrbelji. Ko ni bilo žene nazaj in tudi ni vedel, kje se nahaja je bil zelo potrpet ter je tudi rekel sosedom, da si bo vzel življenje, če se ne povrne žena. Nekega dne pa je Skela izginil in so Purg kakor sosede mislili, da je odšel iskat ženo. Čez teden dni ga je Purg zvečer na podstrešju našel obešenega na vrvi.

— Bomba, ki ni zadela. Pred dnevi je rimski list »Giornale d'Italia« objavil zaključke neke posebne komisije, ki jo je v marcu lanskega leta imenovala angleška vlada z nalogo, da prouči angleške interese v Abesiniji. Komisija je to svojo nalogo izvršila in točno opredelila interesno sfero Anglije v Abesiniji, glede katere je bila mnenja, da bi jo morebitna italijanska akcija v Vzhodni Afriki ne prizadela. Angleški listi pa sprejemajo ta odkritja italijanskega lista zelo hlanokrvno, češ, da ta dokument samo dokazuje, da se Anglija ni spustila v »sankcijsko« bitko proti Italiji zaradi varstva svojih sebičnih koristi, marveč edinoole zaradi zaščite miru.

## „Glas“ je zanimiv

**Morala gospe Dulске**

Kdor želi preživeti v nedeljo zvečer nekaj prijetnih uric, naj ne zamudi v Šentjakobskem gledališču »Morale gospe Dulске«. V tej komediji opisuje poljska pisateljica Zapoljska zelo duhovito življenje v rodbini gospe Dulске. Predstava se prične ob 20.15. Mladini vstop prepovedan.

**Maribor**

Narodno gledališče: ob 15.: »Veseli pustni prizori«. — Ob 20: »Bajadera«. Globoko znižane cene.

Union kino: Sijajna veselografska čiščenje na veliko.

Grajski kino: Sovjetski velefilm »Žena za tisoč rubljev«.

Nogomet: ob 15. v Ljudskem vrtu prvenstvena tekma ISSK Maribor : SK Železničar. Sodi g. Bergant.

m— Zile si je prerezal. 30letni zasebni uradnik Josip Mohorko iz Kosarjeve ulice je skušal izvršiti samomor. Ko je bil sam doma, si je z britvijo prerezal žile na levi roki. Našli so ga stazši vsega v krvi. V bolnici so mu zdravniki nudili prvo pomoč.

m— Strašna nesreča bi se skoraj pripetila v petek zjutraj na Ptujski cesti. Sofer Stanko Petauer v temi ni videl spuščeni zavornice. Z vso silo je zavozil z avtom v nje in jih prelomil. Prav v tem hipu je zdrvel mimo jutranji brzovlak. K sreči je bil Petauer že na drugi strani tračnic in je po srečnem naključju ušel smrti. Prehod je treba bolje razsvetliti!

m— Tragična smrt dečka. 15-letni sin mariborskega trgovca Peter Krstič je pred dnevi pade na ledu pri drsanju in se poškodoval na glavi. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je čez dva dni podlegel poškodbam.

m— Dve tatvini. Ključavničarju Josipa Herjahu je nekdo zmakal iz žepa denarnico s 150 Din gotovine. — Trgovskemu vajencu Jakobu Černetu pa je nekdo ukradel zlatovko, v kateri je imel 300 Din vredne knjige.

**Celje**

c— Umrl je v četrtek v celjski bolnici 44letni Ivan Kopitar, posestnik iz Lahomška pri Laškem. Naj počiva v miru!

c— Goljufal je trgovce in natakarice. Iz Karlovca je prišel v četrtek v Celje 42letni brezposelni čevljar Dragotin B. Obiskal je okrog deset trgovin in gostiln. Plačeval je z 20 ali 50 Din. Ko so mu odštevali denar, je hitro iz rokava smuknil na mizo 25 par, češ da so mu dali tak denar nazaj, namesto 10 Din ali pa še več. Na tak način je pridobil nad 100 Din. Zvečer pa so ga že pri Zamparuttiju arteirali in zdaj na policiji razlagata svojo umetnost.

c— 54 litrov vina je ukradel posestniku Gobcu iz Ziboke pred neko gostilno v Celju v voza v četrtek 22letni delavec Anton Š. iz Šmarja.

c— Na Frankolovem vprizori danes popoldne Društvo kmet-skih fantov in deklet dr. Krekovo igro »Tri sestre«.

c— Vojašnico kralja Aleksandra bo mestna občina prodala za 502.110 Din vojaškemu erarju. Za 33.833 Din pa vojaško skladišče pri Glaziji.

**Kovnica Kastelič d. d.****Pobijali so krizo s ponarejanjem denarja**

Ljubljana, 22. febr. Oblastva so že delj časa opazala, da si skuša nekdo pomagati iz krize na tak način, da kuje denar. Od vsepovsod so prihajala obvestila, da se sedaj tukaj, sedaj tamkaj pojavi svetel kovanček, ki ni tak kot ga »cesar kuje«.

**Gotovine ni**

Posebno Dolenjska je bila na vso moč sumljiva, vsi Dolenjci so postali sumljivi, da kupujejo lažne novce. Do Novega mesta je šla sled dvajsetdinarjev! Vsa zadeva je bila sila zamošana, predjemač največkrat ni vedel, od kod ga je dobil! Šele pozneje so ugotovili, da »podpira« državo v kovanju denarja neki mladenič, ko pa vendar gotovine tako zelo manjka!

**Usodne fige**

Po dežel je hodil ta mladenič ter pridno nakupoval razne drob-narije, pri tem pa seveda pridno menjaval nove svetle novce. Ker pa se seveda v mestu denar veliko lažje razpeča in tudi Ljubljanci — zaspanci radi kaj zaslužijo, jo je mahnil mladenič kar v Ljubljano. Lepo po Dolenjski cesti jo je mahal, tam ob potu pa stoji branjevska lopa Zupančič Frančiške. Zapeljivo ima ro-bo razpostavljeno, pa si je mladenič privoščil kar za dinarček fig ter za pol dinarčka kruha, vse pa plačal s kovancem lastnega kova. Pa te preklemanske

fige so ga upropastile, če bo še kedaj kupoval fige, se bo gotovo spomnil na ta dogodek, sicer pa gotovo fig že iz zamere ne bo več jedel.

**Priznanje**

Budno oko postave je izvedelo za to kupčijo, kako in na kakšen način, o tem kriminal ne izda poročila! Kovancec je bil ponarejen in konec! Prišlo je na dan, da je mladenič 24 letni Kastelic Anton, doma iz Otoškega vrha, pri St. Vidu v Stični na Dolenjskem. Kastelic se je izvijal, toda že poznamo talke tiče! Denar si ponarejal in konec! Zadrgnili so zanjko dokazov okoli vratu in možu ni ostalo drugega, kot priznati.

**Ni mojstra iz neba**

Ker pa še prav posebno človeku ni dobro v nesreči samemu biti, zato je tudi izdal brata Janeza. Policija je poklicala na pomoč orožništvo iz St. Vida na Dolenjskem, kateri so poiskali kovnico, ki tako uspešno konkurira »Kovnici, a. d. Beograd«. Ugotovili pa so, da tudi v Stični obstoja nekakšno akcijsko društvo, ki pa na vso nesrečo ni protokoliirano. So to bili bratje Kastelic — Anton, Janez, Franc ter Ignac, torej kovnica »Bratje Kastelic«.

Glavni strokovnjak v kovanju je bil brat Janez, ki pa je bil že obstojen nekoč, ker je stare avstrijske kovance za 5 kron raznečaval za naše petdesetake.

**Proti zadnji postaji****Vzeli so mu prstne odtise, kakor zločincu**

Ljubljana, 21. februarja Koliko ljudi potegne s seboj v vr-tinec takle dogodek, kakor je razkrinkanje ženske vlomilke! Alojzija Sočan (ne Soršan, kakor smo njeno ime navajali doslej), je na policiji že priznala rešto svojih grekov. Ako se ni, bo po končani preiskavi menda prav kmalu izročena sodišču v nadaljno postopanje.

**Gospod,****ki ima druge rad . . .**

Ko je prišla na dan vsa godlja, ki jo ima Sočanova na vesti, se je naravno skušala kolikor mogoče izvleči iz zagate. Ker ni mogla tajiti, je pa vsaj skušala vreči kolikor toliko sen-ce na ljudi, ki jim je prej kradla. Tako je o nekaterih ukradenih predmetih rekla, da jih ji je dal tisti »ože-njeni gospod s te in s te ceste, ki ima druge ženske rad«. No, ta se bo lepo zahvalil za prijaznost!

**5 dni v zaporu**

»Meni ni več življenja v Ljubljani!« je obupaval J. L., ki je moral čisto po nedolžnem in prav za prav radi svoje dobrote za nekaj ur v preiskovalni zapor, dokler se ni vsa godlja okrog Sočanove zadostno poja-snila. Kakor smo že večraj omenili, je Sočanova mimogrede prišla tudi k L-ovi ženi, ki je pastorka Alojzijine tete. Spravila je tam nekaj nakradenih predmetov, o katerih je trdila, da jih je dobila v dar od tega ali onega. Trdila je, da biva v »Zavodu

svete Marte«. To je zavetišče za brezposelne služkinje v Streliški ulici. (Včeraj smo pomotoma imenovali Mar-jin dom). Tam pa seveda o Sočanovi ne vedo nič.

Tako je torej ubogi L. romal v preiskavo, kjer je moral nekaj ur preživeti s pobratimi, kakršnih vzlic svojih revščini ni vajen.

**Prstni odtisi**

»In kaj je bilo tako hudega? Ali so vam na policiji storili kaj zalega?« »Ne, nič zalega! Bog ne zadeni, da bi trdil kaj takega! Toda, pomislite: Vzeli so mi prstne odtise kakor zločincem! Tako me je še sedaj sram, da bi se najrajši pogreznil v zemljo. — In potem v preiskavi sem bil skupaj z ljudmi, ki jim je vse to kar nekako v zabavo. Neki tak ptič mi je smeje pravil, da je že 12 krat igral na klavir na policiji. Pomislite, gospod, v taki družini!«

Vzlic njegovi presumenosti je prijetno in prav za prav zanimivo poslušati moža, ko s tako drastiko opisuje družino v zaporu.

**Lepi Janko**

O ribolovskem orodju je Alojzija zatrjevala, da ga ji je poklonil lep Janko, ki je menda res »zavber fant«. Ko pa so Janka poklicali na policijo, ni nič vedel o tem. Pač je poznal Sočanovo, toda kar ji je on poklanjal, o tem se ne govori. Tako je Alojzija končno priznala, kje in komu je vzela orodje, ki ga je zdaj že dobil lastnik nazaj.



— Očka mi je obljubil, da mi da pol milijona dote.  
In kaj moreš nuditi ti?  
— Potrdilo za pol milijona!

**Delavci brez zaslužka****Same licitacije**

Ljubljana, 22. febr.

To cesto, ki bi jo bili lahko delali že vso zimo, če bi bile licitacije za od-dajo del uspešne, gradimo pravzaprav s samimi licitacijami, delavstvo pa čaka na zaslužek.

Za odsek skozi Ljubljano od Šent-jakobskega mosta po Zoisovem grabnu in Aškerčevi ulici do Bleweisove ceste smo imeli že dve licitaciji. Obe brezuspešni. Sedaj čaka v ministr-stvu odobrenja nov elaborat s pred-logom za boljše kocke.

Za progo od šišenske mitnice do St. Vida smo imeli v petek tudi že drugo brezuspešno licitacijo. Projekt namreč predpisuje za tlakovanje granitne kocke III. vrste, ki jih pa naša industrija sploh ne izdeluje. A četudi bi bile predpisane boljše kocke II. vrste, bi ne mogli pričeti z delom, ker je industrija za izdelovanje granitnih kock do kraja leta tako zav-zeta in z naročili popolnoma okupi-rana, da bi kock ne mogla dobaviti. Zato je treba projekt predelati na drug sistem tlakovanja.

Tudi dražba za Medenski klanec je bila prva brez uspeha, pri drugi je pa dela prevzelo stavbno podjetje Miro-slava Zupana. Ko bo licitacija potr-jena, bi z deli lahko pričeli takoj. Toda, kdaj pride odobrenje iz Beo-grada?

Prav tako je bila dražba za odsek od St. Vida do Jeperce brez uspeha zaradi kock. Sedaj so iz licitacije iz-ločili dobavo kock in 16. marca bo dražba za to progo brez kock, 18. marca bo pa dražba samo za dobavo teh kock.

Projekti za progo od Jeperce do Labor pred Kranjem, kjer je na Sorškem polju tudi nadvoz čez železnico, bodo gotovi do srede aprila, a pro-jekt za preložitev Gašpejskega klan-ca od Labor do kranjskega mosta čez Savo, kjer bo tudi nadvoz čez železnico, bo do 15. marca že pred-ložen ministrstvu v odobritev.

Imeli smo torej že 6 brezuspešnih licitacij, ena pa se čaka odobritev. Če cesto sploh pričnemo graditi v do-glednem času, jo bomo imeli v fu-skoprometni sezoni raztrgano.

— Volitve na Japonskem so potekle precej burno. Udeležba je bila ponekod slaba in in desetera niti 40 odstotkov. Pol-cija se je na vse predege trudila, da bi preprečila volilne sleparije. Na tisoče volilcev in 35 kandi-datov je bilo aretiranih.

# MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

49

Drugi del.

Iz mirnih misli ga je zdravnica Ela:

»Pozno je že, William, mama naju gotovo že težko čaka z večerjo.«

Po večerji se je William kmalu poslovil in odšel v sobo, pripravljeno zanj.

Ela pa nikakor ni mogla zaspati. Vsa zamišljena je stala pri oknu in zrla na pokrajino, odeto v blede mesečino.

William se je zdel še bolj zamišljen, kot je bil tudi večkrat poprej, gotovo ga je nekaj zelo težilo, in ljubeče dekletu si je zamislila beželo glavo, kaj bi to moglo biti, česar ji on noče povedati...

Ura je odbila že polnoč, ko je zaslišala pred hišo glasove možkih. Začudena je vstala, stopila k oknu in izza zagrinjala pogledala ven.

V mesečini je opazila domačega oskrbnika, ki se je razgovarjal z dvema policistoma. Slišala je zdaj oskrbnika reči:

»Toda jaz moram obvestiti o tem mojo gospodarico. To je moja dolžnost.«

»Tega ne boste storili je odgovoril prvi stražnik. »Midva imava pismen nalog, da takoj aretirava gospoda Morrisa, ki je tu v hiši. Zato naju odvedite k njemu. Če se boste upirali, vas doletí stroga kazen.«

»Dobro, uklonim se zakonu, toda odgovornost za posledice boste nosili vi, ker...«

Ela ni več poslušala nadaljnje razgovora. Vstrašna razburjenosti je pohitela k Williamu:

»William, hitro — beži — policija — hočejo te aretirati!«

William je skočil pokonci in prebledel.

»Reši se, William«, ga je trepetaje prosila. »Skozi sosednjo sobo prideš na vrt. Dotlej bom tu zadržala stražnike. Hitro!«

William se je jadrno napravil in izginil, ne da bi se mogel posloviti od svojega dekleta.

Že sta bila stražnika tu in začudena obstala, ko sta pred vrati zagledala Ela.

»To je naša mlada gospodarica«, jima je pojasnil oskrbnik.

Ela je prebledela, a se ni ganila od vrat.

»Gospodična, imava pismen nalog, da takoj aretirava gospoda Morrisa. Dovolite, da izvršiva ta ukaz.«

»Česa pa dolžijo gospoda Morrisa?« je mirno vprašala Ela in ljubeče razprostrla roke čez vrata.

»Tega ne veva, gospodična! Prejeta sva samo nalog, katerega morava zdaj izvršiti.«

»Moj sorodnik ni ničesar zakrivil. To je nezastušano, da sredi noči vdirate v tujo hišo, ko je po zakonu nedopustno! je srdito odgovorila. »In če mislite odvesti njega, dobro, pa odvedite se meje v zapor!«

Stražnika sta se malo osupla nad tem odgovorom spogledala — tedaj pa je stopil k njej oskrbnik kakor da jo hoče odriniti od vrat, pri tem pa ji je pošepetal:

»Gospod je že na varnem! Slišal sem zaškripati dvoriščna vrata.«

Zdaj se je Ela odmaknila, stražnika sta seveda našla sobo prazno in nato preteknila vso hišo, a tudi brez uspeha.

Ko sta se vrnila, sta našla samo oskrbnika — Ela je bila v spalnici pri svoji materi — in sta mu rekla:

»Vaša gospodarica se je pregrešila proti zakonu. Javila bova to pristojni oblasti. Posledice ne bodo izostale.«

Z mirnim pogledom ju je oskrbnik spremil do izhoda.

Vrnitev v London.

Po naglem begu iz Elinega doma je sedaj William — Jack zopet plul na svoji podmornici, nestrpno pričakovaje trenutka, ko bo spet doma v Londonu, v tišči skrivnostni hiši, kjer se je počutil popolnoma varnega, saj je bilo ravno pristanišče »Terorja«, s katerim bi lahko pobegnil vsak hip. Ko so zagledali rdečo luč, znamenje vhoda v pristanišče, se je obrnil Jack k Edvardu:

»Samo midva bova izstopila. Ne bi rad, da bi dekletj videli, kako bom kaznoval Elizo.«

Ko sta prispela do stopnic, ki so vodile iz pristanišča v hišo, je Jack začuden zamrmral:

»Vse je tih. Ničesar ni slišati. Kje pa je Sam, čuvar hiše? Saj je vendar moral slišati naš prihod?«

Nervozno je odprl vrata, ki so vodila v notranjost hiše.

»Izgleda pa, da je vse v redu! Ampak to, kje je Sam in kje je Eliza?«

Hitela sta do Sameve sobe, tam sta pa v grozi obstala. Na tleh je ležal Sam — mrtev.

»Umorjen!« je vzkliknil Jack. »Ha, zdaj mi je vse jasno! Najprej je hotela umoriti nas, potem njega...« Besno je stisnil pesti in črvel po hiši sem in tja, iskaje Elizo. Nikjer je ni bilo. Naposled je prišel do tajnih vrat v zakladnico. Ko je pogledal noter, mu je bilo takoj vse jasno. Zakladnica je bila izropana.

»Torej tudi to šel! O, ti kačal! Ali ne uideš nič, najdem te, pohodim te...«

Edvard ga je ves prestrašen gledal. Še nikdar ga ni bil videl tako razjarjenega!

Slednjč se je Jack nekoliko pomiril in vrnila sta se k mirnici.

»Ulogi Sam«, je tihot govoril Jack. »Dolgo si mi zvesto in vda služil — zdaj pa ti je brezbožna roka uničila življenje — toda maščeval te bom, Sam! Gorje morilki, gorje!«

Na sledi.

Čez nekaj dni sta se obe dekleti, Bessie in Molly, preselili s Terorja v hišo. Zdaj sta oni prevzeli gospodinjstvo...

Vsi Jackovi pomočniki so bili na nogah in oči in dan iskali Elizo. Toda zaman, niso je mogli najti...

Nekkega dne opoldne, Bessie in Molly sta pravkar pospravile z

nize, Jack in Edvard pa sta imela neki razgovor, je potrkalo na vrata.

V sobo je stopil Jackov pomočnik — detektiv, eden tistih, čegar naloga je bila, da stalno vohar po policiji, kaj snujejo in kujejo.

»Ben, za vruga vendar, kod pa hodiš toliko časa?!« ga je sprejel Jack. »Že štirinajst dni te ni bilo na spregled.«

»Oprostite, gospodar«, je odgovoril Ben, vzrok, da me toliko časa ni bilo, je zelo težten, namreč — iskal sem na svojo pest Elizo — in sem jo tudi našel!«

Jack je planil pokoncu, oči so mu gorele:

»Kaj? Našel si jo? — Kje? Pojvi — govori!«

»V najodličnejšem delu mesta, tam ima krasno vilo — pa tudi odličnega in bogatega zaročenca!«

»Ni mogoče! — Nadaljuj!«

»Zaročencu je ime Harry Black, zelo mlad človek, ki je bil že zaročen z nekim lepim dekletom. Toda Eliza ni mirovala vse dotle, dokler ji ga ni prevzela. Čez nekaj dni bo že poroka!«

Jack se je zakrohotal, a ta smeh je bil pošasten.

»Poročila se bo, praviš? — O, to bo krvava svatba!«

Edvard je prebledel. Zdaj je videl, kakšen konec čaka Elizo. Bil je mehkega srca, in Eliza se mu je zasmijala. Reči pa ni smel ničesar.

## Iz domačih gajev

JOS. PREMK:

### Sonet

Nad mehko gladino grgraje se me-  
ljejo  
valčki srebrni v čaroben ples,  
zraven si pravljice sladke šepčejo  
o nemih zvezdicah visokih nebes...

Plešejo, pojejo, v njih se leskečejo  
modra nebesa, sto božjih očeš,  
vile prirajajo, plaho se slečejo...  
Čuvaj se, potnik, ki blodiš skoz les!

Videl sem tebe, občutil sem ost...  
bal sem se boli, a ljubil skrivnost  
tvojih oči bolj od jezera v vesni!

A kar si mi dala, svet ne izve,  
dovolj, da te pomnim do zadnjega  
[dne  
z dušo nesrečno in z gosli brez  
pesmi!...

Josip Premk je bil močan pripovedni talent in malone samouk. Dopržil je samo nekaj razredov gimnazije, nakar so mu nesrečne razmere onemogočile nadaljevanje studija. Nastopal je zlasti v »Ljubljanskem Zvonu«, pa tudi v drugih mesečnikih. Precej je pisal za »Slovenski Narod« kjer je izšla vrsta njegovih kratkih ertic v podlistku. Komaj 24 letnega je pokosila jetika. Umril je v svojem rojstnem mestu Ljubljani l. 1913. Izbor njegovih del je uredil Cvetko Golar, lastnik pa je založba Kleimayer & Barberg, ki pa doslej rokopisa še ni dala v natis. — Naša pesem je vzeta iz mesečnika »Slovan«, l. IX. 1911.

## Razne novice

V istem času, ko imajo na Španjskem krvave nemire, pustošijo deželo tudi neurja in poplave. Več rek je prestopilo brnogo in so cele pokrajine pod vodo. Nešteto ljudi je brez strehe, mnogo jih je utonilo ali se drugače ponesrečilo.

Po Severni Evropi je zadivjala luda zima. Na vzhodnem Pruskem je zapadel več metrov visok sneg, tako da mestoma molijo ven sarino vršiči dreves. Z Danskega poročajo o silnih snežnih viharjih in zametih. Železniški in ladijski promet je na mnogih krajih ustavljen. Na angleški obali sta se ob skalovju razbili dve ribiški ladji, posadki — skupno 20 mož — sta utonili.

Na Ruskem vlada silen mraz; v Kolajskem zalivu, ki navadno nikoli ne zamrzne, je v ledu obtičalo več parnikov. Ledolomci jim hitijo na pomoč.

Na neki pogrebščini v Kalyatu (Indija) so vsi pogrebci zboleli po zaužitih pogačah, ki so bile zastrupljene. Štirinajst oseb je umrlo, dvajset se jih bori s smrtjo. Zločinca iščejo.

Na Švedskem obhajajo letos 300-letnico obstoja pošte. Izdali so jubilejne znamke, ki se žigosajo s posebnim žigom.

— Hud potres na Japonskem. V Osaki, Kobi in Nari je bil večeraj hud potres, ki je zahteval veliko število človeških ertev. Precej hud potres so večeraj čutili tudi na Turskem.

## Kriza gledališča v Zagrebu

Kljub vsem prizadevanjem in naporom uprave se zagrebško gledališče ne more izmotati iz mreže težkega finančnega položaja. Redni dohodki so padli tako nizko, da ne krijejo niti najnujnejših izdatkov, tako da igralci že delj časa niso prejeli rednih plač.

V tem položaju je upravnik dr. Šenoa predlagal, naj se zagrebškemu gledališču da posojilo v znesku 1.600.000 dinarjev in sicer iz takozvanega fonda »gledališkoga dinarja«. Ta predlog je gledališče poslalo Državni hipotekarni banki, ki je pokazala za ta predlog precejšnjo razumevanje.

## Astrološka napoved

za 23. februar.

Za denarne zadeve ta dan ni ugoden, prinaša izgube in razočaranja. Ženske so muhaste in razdražljive, možki nezadovoljni. Pletejo se intrige, pojavljajo se skrivni sovražniki. Ženske so izpostavljene obrekovanju. V znamenju »Raka« rojeni bodo današnji dan posebno neugodno občutili.

za 24. februar.

Bodite danes v vsem previdni! Za ljubezen je prav slaba konstelacija; pretijo očitovanja, ločitve. Dan stoji v znamenju nezvestobe in ljubosumnosti. Danes sklenjena poznanstva v ljubezni ne vedijo k dobremu. Slabi vplivi v ljubezni nastopajo danes naglo in nepričakovano. — Dan je slab za umetnike. — Življati bo čisto razočaranja, zlasti v materijalnem pogledu.

# Janko in Metka kupujeta balo v Mariboru.

Janko in Metka sta shlenila,  
da se bosta poročila.

Iz daljnje je Amerike  
poslal stric jima dolarje.

## Menjalnica Putnik

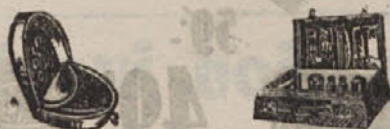
Aleksandrova cesta 35



Ivan Kravos

MARIBOR

Aleksandrova cesta 18.



»Najbolje menjaš v Mariboru  
pri Putniku«, glasi se v zboru.

»Kar h Kravosu«, nevesta koman-  
[dira,  
»denarnice tam in torbice velika je  
[izbira.«



Aršič Leopold

Frankopanova ul. 16.

Elega — Façoné

krojaški modni salon za dame in  
gospode

»Oblečeva ceno se in po modri  
pri Aršiču, le tja me, dragi, vodi.«

Osnovano 1. 1840.

## C. Büdefeldt

pletenine — volna — kratka roba

Na debelo!

Na drobno!

Gosposka ul. 5-6. Telefon 29-77

Najlepše pletenine in volna se dobi  
pri Büdefeldtu v Gosposki ulici!

## Franjo Novak

pohištvo, vložke, tapetništvo. Veli-  
ka izbira pohištvenih tkanin in  
zaves.

Koroška c. 8,  
Vetrinjska 7

Telefon 29-05

Pohištvo udobno in opremo  
izbrala sta pri Novaku, to vemo.



Ljudska samopomoč

reg. pomožna blagajna

Grajski trg 7/I.

Zavaruj pravočasno se oseba  
[vsaka,  
nesreča — kdo ve, kje in kdaj te  
[čaka.



Putnik

potovalni biro

Po teh opravkih srečna in vesela  
pri Putniku sta listke preskrbela.

## „Glas Naroda“

najboljši posredovalec  
med prodajalcem in  
kupcem

In predno poslovita se,  
na »GLAS« se naročita se.

## Boji na jugu oživiljeni

Dopisnik agencije »Radio« javlja z južne fronte, da je med Vebišebeli in Ganale-Doria prišlo v bližini kraja Mulata do spopada med abesinskimi in italijanskimi četami. Abesinci so s strašnim vpitjem napadli italijanske postojanke, ki so po večurnem boju le ostale v posesti Italijanov. Izgube so bile precejšnje. Do spopadov je prišlo tudi pri Uaderi, kjer so pa že pojačani oddelki generala Grazijanija odabili napad brez večjih izgub. Tudi ob Vebi Gestro so Abesinci navalili na postojanke italijanske vojske. Vnel se je boj, ki je končal s porazom italijanskih čet.

Dopisnik poroča iz Hararja: Ras Nasibu vodi ljute borbe juž-

no Dagaburja in v okolici Varan daba. Število abesinskih vojakov je približno 160.000 mož, ki so razkropljeni po celem ozemlju od reke Fofan in še preko Kuratija. Vendar je število zadostno, ker v tej črti ni mesta, kjer bi se našel kak nezaseden prostor. Ras Nasibu je na nekaterih krajih prodril, vendar do odločilne borbe, ki bi pomirila boje za nekaj časa, še ni prišlo. Iz angleške Somalije prihajajo transporti orožja, ki je namenjeno rasu Nasibu. Radi tega je bil odposlan del njegove vojske, da zasede predele med Kuratijem in mejo z angleško Somalijo, da ne bi general Graziani poslal svojih oddelkov z nalogo, da preseka pot po kateri gredo transporti.

S severne fronte poroča dopisnik agencije »Radio«, da sta rasa Kasa in Sejum že dosegla zvezo z oddelki rasa Mulugete. Italijanske čete so se približale Ambi-Aladži z veliko hitrostjo in se pričakuje skorajšnjih bojev za to važno postojanko. Italijanska vojska pa prodira le južno Makale, dočim desno krilo miruje.

Aerodrom v Makali je poln italijanskih bombarderjev. Izgleda, da bo v kratkem zopet močan letalski napad na abesinske postojanke ali pa na Desije. Ras Mulugeta je zato sporočil v Desije, da je treba biti pripravljenim na najhujše. Izvidniški letalci so zopet delali poletje po vsej Tigreji tja do Gondarja.

## Pomorska konferenca

London, 22. febr. Delo pomorske konference je ogroženo z novimi komplikacijami vprašanj evropske politike. Sir Norman Davis je v razgovoru z ministrom Edenom zavzel stališče, da ameriška vlada v nobenem oziru ne more dopustiti, da bi se mešala v pomorsko konferenco vprašanja, ki ne spadajo v njo. Eden je izjavil, da se popolnoma strinja z mnenjem Normana Davisa. Pomorska konferenca mora delovati le v okviru tehničnih pomorskih vprašanj. Situacija je postala zelo težka vsled odloka, da se projektu pomorskega sporazuma doda tudi protokol, na kak način bi se stopilo v stike z drugimi silami, posebno Japonsko, Sov-

jetsko Rusijo in Nemčijo, da bi tudi te podpisale ta sporazum. Francoski ambasador Korbin je imel danes važne razgovore z Edenom italijanskim ambasadorjem v Londonu Grandijem in Normanom Davisom. Predlagal je da se glede na francosko politiko o medsebojnem sorazmerju zračnih in pomorskih sil izpopolnijo protokoli z več formulami, ki bi značile nekak poziv na analogni zračni sporazum. Predlagal je tudi, da se izvrše neke malenkostne reforme preden se podpisše pomorski sporazum. Glede Italije se doznava, da Mussolini ni stavil zahteve, da se takoj uklepejo sankcije in istočasno Anglija umakne vojno brodovje iz Sredozemskega morja.

— Dr. Milan Hodža, češkoslovaški ministrski predsednik in zunanji minister je danes prispel v Beograd. Njegovemu obisku prisostujejo v vseh mednarodnih krogih zelo velik pomen, posebno še z ozirom na vesti nekaterih tujih listov, ki so imele za cilj, da bi med Prago in Beogradom skonstruirale neke sporazume, ki jih ni. Beograjski razgovori bodo demantirali vse intrige, ki bi hotele sejati razdor med državami Male antante.

## NAZNANILO!

Otvorili smo na Tyrševi cesti št. 37. sprejemališče za barvanje in kemično snajenje vsakovrstnega oblačila, ter blaga. Barvanje vsakovrstnega krzna. Pranje in svetlokanje. Za točno in solidno delo se priporoča

Jugobarvarna Kamnik

